

دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان
دانشکده پزشکی، گروه آسیب شناسی
طرح درس ترمی (Course Plan)

نام درس: آسیب شناسی عمومی تئوری (کلیات پاتولوژی، آزار سلولی، رشد و تمایز سلول و واکنشهای سلولی)
نیمه دوم سال ۱۴۰۲-۱۴۰۱

* گروه آموزشی: آسیب شناسی
* رشته و مقطع تحصیلی: دوره دکتری عمومی دندانپزشکی
* روز و ساعت برگزاری: ی شنبه و دو شنبه ساعت ۱۰-۸
* محل برگزاری: دانشکده دندانپزشکی، کلاس شماره ۱
* تعداد واحد: ۷/ (۱۱ ساعت)
* پیش نیاز: ویروس شناسی، انگل شناسی و قارچ شناسی، علوم تشریحی ۱، ژنتیک انسانی، فیزیولوژی نظری، باکتری شناسی نظری

مسئول درس: دکتر امیر رهنما
تلفن (دپارتمان): تلفن دانشکده ۰۳۴--۳۱۳۱۵۰۹۶
روزهای تماس و مشاوره: شنبه و یکشنبه ۸-۱۰
آدرس دفتر: دانشکده پزشکی، بلوار پسته- پردیس دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان-گروه آسیب شناسی

E-mail: a_rahnama@rums.ac.ir

هدف کلی دوره: آشنایی با کلیات پاتولوژی، تظاهرات پاتولوژیک آسیب سلولی و شناخت مرگ سلولی بگونه ای که بتواند با استفاده از آنها اختلالات همودینامیک، اختلالات ناشی از ایمنی در بدن انسان، تومورها، اختلالات ژنتیک بیماتریهای محیط زیست، سو، تغذیه و عفونی را درک کند.

سرفصل دروس نظری
(کلیات پاتولوژی)

- تعریف علم پاتولوژی
- تاریخچه پاتولوژی
- تعریف بیماری
- نکات مربوط به یک بیماری (تعریف، اتیولوژی، علایم بالینی و...)
- مکانیسم های بیماریزا در بدن انسان
- شیوه های دفاع بدن انسان در بیماریهای مختلف
- شیوه های تشخیص بیماریها
- نقش آزمایشگاه در تشخیص، درمان و پیگیری بیماریها
- (آسیب سلولی، چگونگی رشد و تمایز سلول، مرگ سلولی و واکنش های سلولی)
- پاسخ سلولی و بافتی به عوامل آسیب رسان
- تطابق سلولی و بافتی (هیپرتروفی-هیپرپلازی-آتروفی-متاپلازی)
- آسیب سلولی و مرگ سلولی و بافتی، علل، عوامل، تغییرات بافتی و مثالهایی از آن (انواع نکروز و آپوپتوز)
- انباشتگی های درون سلولی و بافتی (رسوب کلسیم، انباشتگی چربی، پروتئین، گلیکوژن و انواع رنگدانه ها و آمیلوئیدوز)
- فرایند پیری
- نکات بالینی مهم در ارتباط با آسیب سلولی، علل و عوامل و مثالهایی از آنها

منابع اصلی درس :

Robbins Basic pathology, Kumar, abbas, Aster' 10th edition

مطالب ارائه شده در کلاس

منابع فرعی و لینک های مرتبط (جستجوی منابع علمی و مقالات، مرور مطالعات)
منابع فرعی و لینک های مرتبط (جستجوی منابع علمی و مقالات، مرور مطالعات)

<p>شیوه تدریس: سخنرانی، ارائه فعالیت ها، پرسش و پاسخ، بحث گروهی یادگیری مبتنی بر مشکل PBL و بکارگیری روش کلاس درس معکوس FC وسایل کمک آموزشی: سامانه نوید، نرم افزار ادوبی کانکت و پاورپوینت آموزش های آفلاین بصورت فیلم یا پاور پوینت آموزشی در سامانه نوید قرار می گیرند و هر سه جلسه برای جمع بندی و پرسش و پاسخ و ایفای نقش دانشجویان یک جلسه آنلاین توسط ادوبی کانکت برگزار می گردد. وسایل کمک آموزشی: سامانه نوید، نرم افزار ادوبی کانکت و پاورپوینت</p>
<p>نحوه ارزشیابی دانشجو و امتیاز مربوط به آن: جمع کل ۲۰ نمره الف) فعالیت کلاسی، حضور منظم در کلاس درس و فعالیت در پیشبرد اهداف تحصیلی پرسش و پاسخ و مشارکت در تالار گفتگو ۴ نمره ب) آزمون پایان ترم ۱۶ نمره ج) فعالیت های یادگیری بر اساس سیاست های دانشگاه مبنی بر ترویج آموزش پاسخگو طراحی شده است. ه) فعالیت های یادگیری بر اساس سیاست های دانشگاه مبنی بر ترویج آموزش پاسخگو طراحی شده است. نمره مازاد جهت تشویق دانشجو: حضور منظم در کلاس درس و فعالیت در پیشبرد اهداف تحصیلی به علت محدودیت ساعات کلاس دانشجویان می توانند جهت مشاوره در ساعات مقرر به آدرس فوق مراجعه نمایند. مقررات و نحوه برخورد با غیبت و تاخیر دانشجو: مطابق قوانین آموزشی دانشکده اعمال خواهد شد.</p>

*****

جدول زمان بندی ارائه برنامه درس

نام درس: آسیب شناسی عمومی تنوری (کلیات و آسیب سلولی و تطابق) ترم تحصیلی ۱۴۰۰-۱۴۰۱					
جلسه	موضوع آموزشی	اهداف آموزشی	حیطه یادگیری	روش تدریس	وسایل کمک آموزشی مورد استفاده
جلسه اول	-تاریخچه پاتولوژی -تعریف علم پاتولوژی و نقش آن در پزشکی -تعریف بیماری و شایعترین بیماری ها در کشور های صنعتی و در حال توسعه -نحوه مطالعه علمی یک بیماری -شیوه های تشخیص بیماری و نقش پاراکلینیک در این زمینه	-آشنایی دانشجویان با علم پاتولوژی و چگونگی مطالعه علمی بیماری ها -طبقه بندی بیماریهای مختلف -آشنایی با مکانیزم های مختلف بیماری زا در انسان -شیوه های تشخیص بالینی و آزمایشگاهی بیماریها	شناختی-عاطفی	سخنرانی پرسش و پاسخ	Video projector, PowerPoint, White board

<p>Video projector, PowerPoint, White board</p>	<p>سخنرانی پرسش و پاسخ</p>	<p>شناختی- عاطفی</p>	<p>-شناخت آسیب سلولی بعنوان پایه تمام بیماریها -آشنایی با نقاط حساس سلول در مواجهه با عوامل مختلف آسیب رسان -آشنایی با اتیولوژی و علل آسیب سلولی -شناخت مکانیزم های علل آسیب رسان و نحوه مقابله سلول در برابر آنها</p>	<p>-آسیب سلولی) هموستاز سلولی و پاسخ سلولی -بافتی به عوامل آسیب رسان) -علل آسیب سلولی مکانیزم های آسیب سلولی -نقاط حساس و مهم سلول در مواجهه با عوامل آسیب رسان - آسیب برگشت پذیر و برگشت ناپذیر</p>	<p>جلسه دوم</p>
<p>Video projector, PowerPoint, White board</p>	<p>سخنرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی</p>	<p>شناختی- عاطفی</p>	<p>-شناخت چگونگی تاثیر هیپوکسی در ایجاد آسیب سلولی و پیامد های آن - آشنایی با تغییرات ماکروسکپی و میکروسکپی انواع آسیب های سلولی - شناخت آپوپتوزیس - شناخت نواح نکروز و مقایسه آنها با هم</p>	<p>-نقش مهم هیپوکسی بافتی در آسیب سلولی و پیامد های حاصل از آن -رادیکال های آزاد -بررسی مورفولوژی میکروسکپی و اولترا میکروسکپی انواع آزار سلولی - انواع مرگ سلولی: آپوپتوزیس و انواع نکروز</p>	<p>جلسه سوم</p>
<p>Video projector, PowerPoint, White board</p>	<p>سخنرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی</p>	<p>شناختی- عاطفی</p>	<p>-ارزیابی درک دانشجویان از مطالب گفته شده در جلسات قبل -شناخت تطابق سلولی و پاسخ های مختلف آن</p>	<p>-جمع بندی و خلاصه مطالب گفته شده در جلسات قبل -انواع تطابق سلولی و بافتی با ذکر مثال شامل: آتروفی هیپرتروفی هیپرپلازی متاپلازی</p>	<p>جلسه چهارم</p>
<p>Video projector, PowerPoint, White board</p>	<p>سخنرانی پرسش و پاسخ ایفای نقش</p>	<p>شناختی- عاطفی روانی حرکتی</p>	<p>-آشنایی با انباشتگی های داخل و خارج سلولی مواد مختلف و پیامد های آن - شناخت و ارزیابی نکات بالینی در ارتباط با انواع آسیب های سلولی</p>	<p>-انباشتگی های داخل و خارج سلولی و بافتی شامل: انباشتگی چربی انباشتگی پروتئین انباشتگی کربوهیدرات انباشتگی انواع پیکمانهای درون زاد و برونزاد انباشتگی آمیلوئید -نکات بالینی در ارتباط با آسیب سلولی</p>	<p>جلسه پنجم</p>

آزمون میان ترم

اسلاید های ضروری بخش عملی:

* آزار سلولی: ۱- نکروز ۲- تغییر چربی ۳- رسوب هیالین

کلاس بخش نظری از ساعت ۸ الی ۱۰ ارائه شده و در این ترم و از ساعت ۱۰ الی ۱۲ بخش عملی درس فوق در قالب واحد جداگانه بصورت نمایش فیلم در خصوص سیر مراحل مختلف انجام کار در آزمایشگاه های آسیب شناسی- توضیح و ارائه اسلاید های میکروسکوپی ضایعات مرتبط و رایج به دانشجویان جهت مطالعه مستقیم و فردی آنها- تمرین و نقاشی اسلاید ها و نام گذاری نکات مهم تشخیصی آنها برگزار میگردد.

* تاریخ امتحان پایان ترم: مطابق تقویم آموزشی دانشکده،

* سایر تذکرات مهم برای دانشجویان:

* حضور فعال و شرکت در بحث های گروهی و ارائه پروژه ها گام به گام و به موقع در طول ترم از اهمیت خاصی برخوردار است. در صورت برگزاری کلاس ها بصورت مجازی دانشجویان موظف هستند کلیه مطالب خود را جهت ارائه در کلاس مجازی تایپ شده توسط پاور در کلاس مجازی آنلاین ارائه نمایند و در پایان برای ارائه به استاد از طریق ایمیل اقدام نمایند.

* رعایت شئون اخلاقی در طی دوره، مشارکت فعال، در ارزشیابی حائز اهمیت است.